

sunce

Izvještaj o radu

1. 1. 2021. – 31. 12. 2021.

Na temelju odredbe Članka 41. Statuta Udruge za zaštitu prirode, okoliša i održivi razvoj Sunce (KLASA: UP/I-230-02/15-01/1016, URBROJ: 2181-06-16-10-SG, 15. 2. 2016.), na sjednici Skupštine održanoj 31. 5. 2021. godine usvojen je Izvještaj o radu za 2021. godinu.

Izvještaj o radu

1. 1. 2021. – 31. 12. 2021.

Udruga za zaštitu prirode, okoliša i održivi razvoj Sunce

(skraćeni naziv: Sunce)

Obala hrvatskog narodnog preporoda 7/III, HR – 21000 Split

GODINA OSNIVANJA

1998. godina

UKUPAN BROJ ČLANOVA

346

UKUPAN BROJ AKTIVNIH ČLANOVA

31

VIZIJA UDRUGE

Hrvatska je zemlja očuvanih prirodnih vrijednosti, mora i obale te lokalnih zajednica čiji se razvoj temelji na načelima održivosti i kružne ekonomije.

Izrada Izvještaja o radu 2021. omogućena je financijskom podrškom Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva. Sadržaj Izvještaja isključiva je odgovornost autora i nužno ne izražava stajalište Nacionalne zaklade.

SADRŽAJ

1. SAŽETAK.....	1
2. REZULTATI PO STRATEŠKIM CILJEVIMA ZA RAZDOBLJE 2021. – 2026.	5
2.1. Strateški cilj 1: Doprinos uspostavi sustava održivog gospodarenja otpadom na kopnu i moru	5
2.2. Strateški cilj 2: Povećana razina okolišno-odgovornog ponašanja šire javnosti i ciljanih skupina.....	8
2.3. Strateški cilj 3: Povećan utjecaj Sunca na javne politike i sudsku praksu u području zaštite prirode, okoliša i održivog razvoja	11
2.4. Strateški cilj 4: Doprinos povećanju učinkovitosti sektora zaštite prirode s naglaskom na očuvanje morskih ekosustava	13
2.5. Prilog: Popis sudjelovanja u kreiranju javnih politika	16
2.6. Prilog: Popis projekata	24
2.7. Prilog: Popis usluga	29
3. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ	31

1. SAŽETAK

U 2021. godini dovršen je novi ciklus strateškog planiranja te izrađen, i u lipnju usvojen, Strateški plan Sunca 2021. – 2026., unatoč otežanim okolnostima rada uzrokovanim COVID-19 pandemijom. Četiri su strateška cilja koje je Sunce postavilo. Novi Strateški plan provodio se samo u drugoj polovini 2021. godine, međutim, ostvareni su pojedini pokazatelji postignuća strateških ciljeva te su prikazani u narednom poglavlju. Među značajnim ostvarenjima, povezanim s tematskim područjima rada, ističe se donošenje akcijskih planova smanjenja onečišćenja plastikom za gradove Dubrovnik, Trogir, Stari Grad na Hvaru te općinu Sali na Dugom Otoku. Ove planove pratile su i odluke o ograničavanju korištenja jednokratne plastike za Gradove/Općinu te ustanove i trgovačka društva u (su)vlasništvu navedenih Gradova/Općine. Donošenjem ovih dokumenata navedeni Gradovi i Općina napravili su iskorak te vlastitim aktima inkorporirali poticanje provedbe prvog prioriteta u gospodarenju otpadom smanji stvaranje otpada, a što često nije slučaj. Temom morskog otpada bavimo se više godina, međutim u 2021. intenzivirale su se aktivnosti unaprjeđenja unutarnje organizacije rada po ovom pitanju, a kako bi osigurali kontinuitet zagovaranja utemeljenog na dokazima, posebice prikupljanjem i obradom podataka o morskog otpadu provedbama akcija čišćenja kojima se vrši monitoring morskog otpada uz primjenu Protokola za provedbu akcija čišćenja morskog okoliša i obalnog područja od morskog otpada na području RH.

Značajan pomak u radu Sunca, a posebno Odjela okolišnog prava, predstavlja edukacija o zagovaranju održana u okviru projekta *SEAS – Sačuvajmo Ekosustave Jadranskog mora Aktivnim Sudjelovanjem* koja nam je pružila jasnije svijetlo o načinima i učincima uporabe pravnih i komunikacijskih alata u zagovaranju. Razvijena je i prva nacionalna kampanja o utjecaju nasipavanja te osnažena baza dokaza za postupanje uslijed provedenih istraživanja. Također, ostvarene su brojne suradnje s građanskim inicijativama koje su omogućile kvalitetnije postupanje u okolišnim predmetima. Nastavljena je lokalna i nacionalna prisutnost Sunca u nizu radnih skupina. Nažalost pojedine skupine nisu bile aktivne, dok u pojedinima nije bilo mogućnosti za značajniji utjecaj.

Na području zaštite prirode godinu su obilježili zagovarački uspjesi Sunca najvećim dijelom povezani s donošenjem dvaju pravilnika: izmjena i dopuna Pravilnika o obavljanju gospodarskog ribolova na moru obalnim mrežama potegačama te Pravilnika o zaštiti i očuvanju Parka prirode *Telašćica*. Prvi donosi zabrane ribolovnih pošta za obalne potegače u područjima ekološke mreže Natura 2000, unutar kojih je ciljno stanište livade posidonije, i u zaštićenim područjima, te općenitu zabranu potegače šabakun. Drugim su u potpunosti uspostavljene nove zone bez ribolova (*no-take zone*) i konačno je zaokružen pravni okvir za učinkovito upravljanje Parkom prirode *Telašćica*, za što se Sunce zalaže već dugi niz godina. Također, nakon više od 20 godina zagovaranja, u koje je bilo uključeno i Sunce, postavljena su ekološka sidrišta u Nacionalnom parku *Kornati*. Postavljanje ovih sidrišta popraćeno je kampanjom *Postani čuvar posidonije*, provedenom SASPAS projektom, usmjerenom na nautičare koji dolaze u NP *Kornati*. Intenzivan rad bio je u provedbi konzultacijskih procesa za izradu osam planova upravljanja za područja ušće Krke, otoka Hvara, Malostonskog zaljeva, Pelješca, Korčule, Sniježnice i Konavoskog polja te Mljeta, organizirana je 21 radionica za dionike te 11 unutarnjih radionica. Proveden je cijeli niz terenskih istraživanja mora.

Iskorak je učinjen i u tematici edukacija koje provodimo, a projektom *Održiva učenička poduzeća* u hrvatskim srednjim školama – zelena poduzeća promiču održivo poduzetničko razmišljanje i djelovanje mladih ljudi u Hrvatskoj, osim edukacije o elementima održivosti i okolišnog odgovornog poslovanja, potaknut je i poduzetnički duh učenika srednjih škola što je rezultiralo učeničkim proizvodom napravljenim zajedničkim radom triju održivih učeničkih poduzeća.

Godinu je obilježio i nastavak prilagodbe na pandemiju sukladno mjerama i zahtjevima naručitelja/donatora, što je iziskivalo veći organizacijski angažman. Naime, dio edukacijskih aktivnosti održavao se u hibridnom

formatu, dok smo dio javnih događanja, poput 10. splitske biciklijade, zbog epidemioloških mjera održali u izmijenjenom obliku. Iako je *online* rad pokazao određene prednosti, ipak zaključujemo kako se ovaj dio aktivnosti kvalitetnije provodi uživo.

Manjak javnih događanja uzrokovao je i manji broj volonterskih sati u odnosu na 2020. godinu.

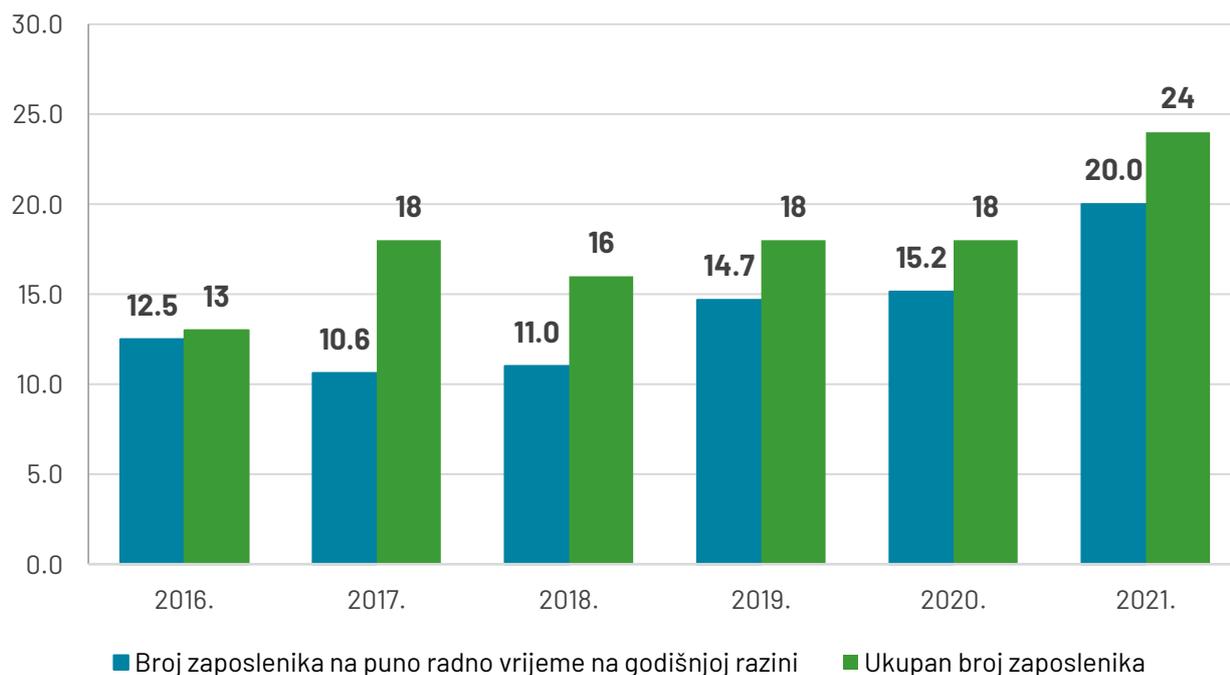
Slika 1 Kvantitativni podaci o volontiranju u 2021. godini

Međutim, u 2021. uspješno smo prošli složen proces dodijele Oznake kvalitete Agencije za mobilnost i programe EU za provedbu programa Europskih snaga solidarnosti za razdoblje od sedam godina (2021. – 2027.) za ulogu vodeće organizacije.

Unatoč ograničenjima, popraćenost u medijima narasla je u odnosu na 2020. godinu za čak 80 %. U javnim medijima objavljeno je ukupno 269 tekstova, odnosno priloga, o radu Sunca, temama, aktivnostima i projektima na kojima Sunce radi te njegovima stajalištima.

Na organizacijskoj razini istaknuli bi kako je 2021. godina bila godina bez Institucionalne podrške Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva. Međutim, Sunce je tijekom 2020. godine uspjelo osigurati financijska sredstva usmjerena organizacijskom razvoju. Sredstva su osigurana projektom SAES – *Sačuvajmo Ekosustave Jadranskog mora Aktivnim Sudjelovanjem*, a usmjerena su na razvoj i jačanje kapaciteta za zagovaranje i javnu komunikaciju te razvoj članstva, a početkom 2021. i potporom MAVA fondacije za diversifikaciju izvora financiranja rada. Tako je u okviru SEAS projekta provedena edukacija zaposlenika za jačanje vještina i znanja za zagovaranje i javnu komunikaciju te započeo je rad na izradi dvogodišnjeg *Plana razvoja članstva*, osmišljavanjem i provedbom upitnika za članove. Ukupan broj članova na kraju 2021. godine bio je 330.

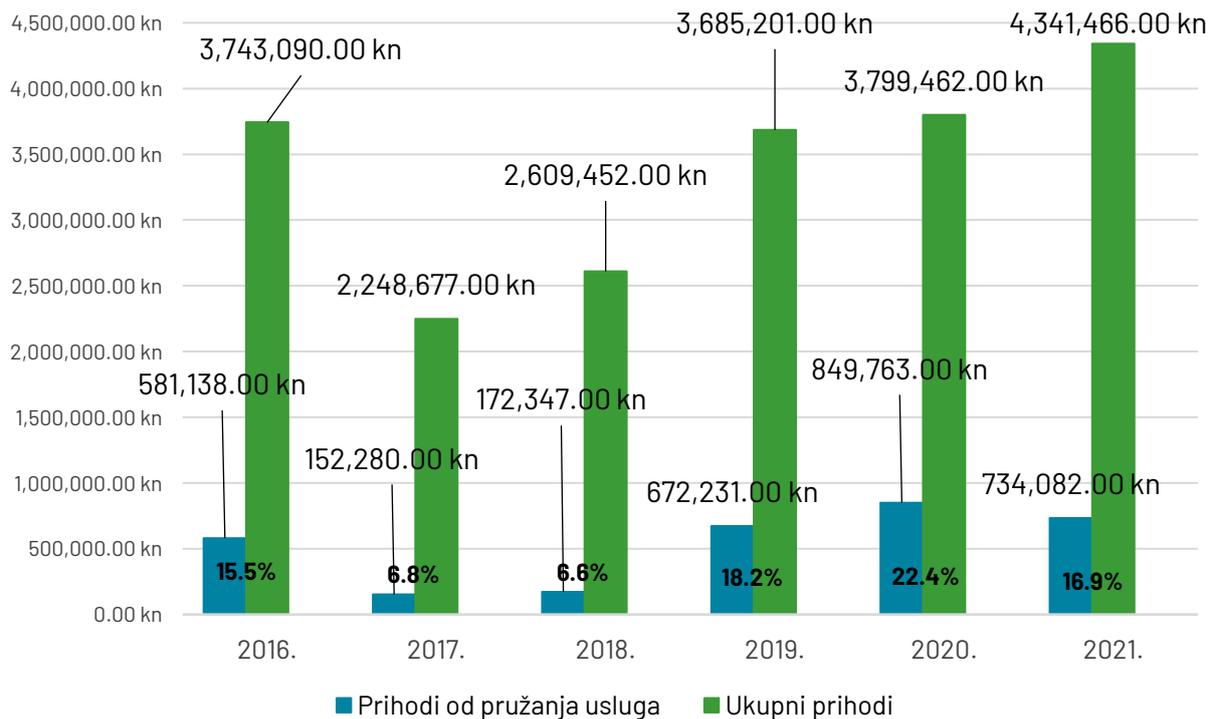
U okviru MAVA potpore u 2021. godini usmjerili smo se na oformljivanje tima za financiranje te jačanje ljudskih kapaciteta za prikupljanje sredstava. Iz navedenog je vidljivo kako je 2021. godinu obilježilo unaprjeđenje rada organizacije te jačanje ljudskih kapaciteta, što se u konačnici odrazilo i na brojnost projekata i aktivnosti koja je popraćena i povećanjem broja zaposlenika. Naime, u 2021. godini Udruga je premašila 20 zaposlenika (u 2020. godišnji broj zaposlenika iznosio je 15,15), što je iziskivalo i promjene vezane uz organizaciju rada te ispunjavanje obveza koje proizlaze iz Zakona o radu i drugih pratećih zakonodavnih akata.

Grafički prikaz 1 Prikaz broja zaposlenika u razdoblju od 2016. do 2021.

U travnju 2021. pristupila nam je i Sigrid fondacija koja je prepoznala naš rad u području zaštite prirode te, nakon provedenog evaluacijskog procesa, ostvarili smo jednogodišnju potporu. Osim postignućima u području rada, ova Fondacija izuzetnu pažnju pridaje etičkim standardima, osiguranju transparentnosti te visokim standardima u politikama rada. Potpora ove Fondacije potvrđuje naša višegodišnja nastojanja usmjerena k razvoju organizacije i postizanju tematskih ciljeva.

Uz projekte, pružanje usluga nastavilo je biti značajan dio ukupnih prihoda Sunca, odnosno 16,91 %, što nam je bitno za osiguravanje financijske održivosti i stabilnosti. Udio prihoda od usluga manji je nego u 2020. Međutim, ukupni prihodi Sunca porasli su za 14 % u odnosu na prethodnu godinu te su iznosili 4.341.466 HRK, što je utjecalo na udio gospodarske djelatnosti.

Grafički prikaz 2 Kretanje prihoda od pružanja usluga i ukupnih prihoda 2016. – 2021.

U nastavnim poglavljima slijedi pregled ostvarenja pokazatelja strateških ciljeva novog *Strateškog plana za razdoblje 2021. – 2026.*, financijski izvještaj Sunca, pregled aktivnosti i rezultata programa i odjela te aktivnosti povezanih s organizacijskim ciljevima i razvojem u 2021. godini. Detaljnije obavijesti o provedenim aktivnostima redovito objavljujemo na službenoj stranici Sunca (www.sunce-st.org) te službenoj Facebook stranici, ali i na mrežnim i Facebook stranicama izrađenima pojedinim projektima.

2. REZULTATI PO STRATEŠKIM CILJEVIMA ZA RAZDOBLJE 2021. – 2026.

2.1. Strateški cilj 1: Doprinos uspostavi sustava održivog gospodarenja otpadom na kopnu i moru

Unatoč promjeni lokalne vlasti uspostavljena je suradnja s Gradom Splitom i održan je sastanak s novim gradonačelnikom. Gospodarenje otpadom bila je jedna od središnjih tema ovog sastanka.

Nova gradska vlast odlučila je u nadzorne i upravne odbore javnih poduzeća uključiti osobe s relevantnim znanjima i iskustvima. Tako je u nadzorni odbor komunalnog poduzeća Čistoća d.o.o. Split, među više stotina kandidata, izabrana zaposlenica Sunca Andrea Tvrdić, dok je u nadzorni odbor Parkova i nasada d.o.o. izabrana Ivana Krstulović Baković. Članstvo u ovim nadzornim odborima te utjecaj na održivo gospodarenje otpadom i zelenilom bit će revidirano nakon godinu dana kako bi se donijela odluka o daljnjem angažmanu zaposlenica. Poticanje sudjelovanja misija je Sunca, međutim iznimno je bitno da rezultati tih sudjelovanja budu jasno vidljivi. Udruga je u 2021. zagovarala daljnji rad Radne skupine za provedbu *Plana gospodarenja otpadom* pri Gradu Split, međutim nova vlast nije je pokrenula.

Ukupno su na temu gospodarenja otpadom bila aktivna tri projekta *Plastic Smart Cities (PSC) Croatia – Dubrovnik*, *PSC Croatia – Trogir* i *For Plastic-Free Croatian Islands*, od kojih su PSC projekti i uspješno dovršeni. U okviru projekta *For Plastic-Free Croatian Islands* pokrenuli smo nacionalnu komunikacijsko-zagovaračku kampanju *Zajedno bez plastike* u suradnji sa Zelenom akcijom, partnerom na projektu, te mrežama Anti-plastic koalicija i Zero Waste Croatia. Ova, još uvijek aktivna, kampanja započela je postavljanjem izložbe na Hvaru, u sklopu Jelsa Art Biennala. Uključuje edukaciju i informiranje o mjerama i aktivnostima smanjenja stvaranja plastičnog otpada, a provodimo je putem društvenih mreža, radio-emisija, javnih događanja i okruglih stolove s donosiocima odluka. Intenzivno smo zagovarali smanjenje plastike i radom u Povjerenstvu za *Single-use plastic (SUP)* direktivu i izradom Pravilnika o ambalaži koju je potaklo Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja. Pojedini naši prijedlozi za provedbu prvog prioriteta u gospodarenju otpadom uvršteni su u nacrt Pravilnika, međutim tijekom 2021. nije još ušao u postupak donošenja. Uz spomenuto, sudjelovali smo i u javnom savjetovanju za prijedlog *Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine* – revizija za razdoblje 2022. godine, kao i savjetovanju za *Strategiju razvoja grada Splita do 2030. godine* u kojoj je gospodarenje otpadom jedno od poglavlja unutar cjeline *Urbano okruženje*. Izrađene su četiri stručne analize trenutnog stanja gospodarenja plastičnim otpadom, odnosno korištenja plastike u lokalnim zajednicama te, na njihovu temelju, i akcijski planovi za smanjenje plastičnog otpada za razdoblje od 2021. do 2026. (Dubrovnik, Trogir, Stari Grad na Hvaru i Sali). Nadalje, donesene su četiri gradske *Odluke o ograničavanju korištenja jednokratne plastike* za ustanove i trgovačka društva u (su)vlasništvu Grada/Općine. Tako smo već u 2021. ostvarili 40 % rezultata predviđenih do kraja provedbe *Strateškog plana Sunca 2021. – 2026.* Međutim, ostaje nam pratiti provedbu ovih odluka i akcijskih planova i poticati je edukacijom, komunikacijom i putem medija. Osim edukacije za partnerske gradove i općine na navedenim projektima, za koje su organizirane dvodnevne radionice na temu održivog gospodarenja otpadom za ključne dionike, odnosno predstavnike javnih ustanova i trgovačkih društava, provodili smo i usluge edukacije za ključne dionike i širu javnost. Usluge su provedene za Orebić i Jelsu. U 2021. održano je i pet javnih događaja „bez plastike“, dva u Dubrovniku i dva u Trogiru u PCS projektu te jedno u Starom Gradu u projektu *For Plastic-Free Croatian Islands*.

Održali smo *online* sastanak s Ministarstvom gospodarstva i održivog razvoja 31. 5. 2021. kako bi utvrdili mogućnosti daljnje upotrebe i promocije *Protokola za organiziranje akcija čišćenja te prikupljanje i obradu*

podataka. Također, sudjelovali smo na *online* sastanku mreže *Seas at Risk Marine Litter Meeting* na kojem smo razmijenili informacije o aktualnim projektima i načinima monitoringa morskog otpada članica mreže *Seas at Risk*. Izrađena je baza koja uključuje sistematiziranje i popis svih akcija čišćenja koje je Sunce provelo, opisni dio o području koje se čisti i vrsti akcije čišćenja te podatke o prikupljenom otpadu. Organizirano je osam akcija čišćenja, od čega je na dvjema korišten jednostavni monitoring morskog otpada. Među njima su i tri akcije čišćenja na području Parka prirode *Lastovsko otočje*, kojima je provedeno četvrto praćenje stanja morskog otpada na ovom području korištenjem detaljnog monitoringa. U sklopu održanih akcija čišćenja educirali smo sudionike o korištenju i upotrebi jednostavnog monitoringa za praćenje morskog otpada te ukazali na važnost njegova provođenja. Tijekom godine ostvareno je osam novih suradnji i nastavljena je suradnja sa sedam organizacija/JLS-ova/institucija u provođenju akcija čišćenja plaže i ronilačkih akcija.

Na temu morskog otpada u okviru projekta *LIFE Artina* izrađeno je *Završno tehničko izvješće praćenja morskog otpada i prijedlog mjera za njegovo smanjenje* u kojem su prikazani rezultati dvogodišnjeg praćenja morskog otpada na području PP *Lastovsko otočje*. Sažetak je objavljen na mrežnoj stranici projekta [LIFE Artina](#). Nadalje, u suradnji s Institutom za oceanografiju i ribarstvo izrađen je stručni rad *Morski otpad – potencijali organizacija civilnog društva* koji je objavljen u časopisu *Hrvatska vodoprivreda*, broj 237.

Slika 2 Fotografije s događanja obuhvaćene Strateškim ciljem 1 (arhiva Udruge). (A – Radionica jačanja kapaciteta u Sali u sklopu BeMed projekta; B – Advent bez plastike (BeMed projekt); C– Swap sajam u sklopu PSC projekta; D – prebrojavanje otpada prikupljenog tijekom praćenja otpada na otoku Lastovo u sklopu Life Artina projekta; E – Radionica sa zainteresiranom javnošću na Adventu bez plastike (BeMed projekt))

2.2. Strateški cilj 2: Povećana razina okolišno-odgovornog ponašanja šire javnosti i ciljanih skupina

U sklopu rada Sunca kao nastavne baze za studente Filozofskog fakulteta u Splitu (vodstvo izv. prof. dr. sc. Ivanka Buzov), i uz podršku Filozofskog fakulteta u Zagrebu (dr. sc. Tijana Trako Poljak), započelo je postavljanje prvog longitudinalnog istraživanja ekološke svijesti maturanata srednjih škola na području Dalmacije. Oformljen je društveno-istraživački tim koji će nastaviti sudjelovati u kreiranju upitnika, kreiranju uzorka istraživanja i ishođenju potrebne dozvole za anketiranje učenika srednjih škola te kasnijoj provedbi istraživanja. U 2021. osmišljen je i jedan novi edukacijski program za srednju školu *Održiva učenička poduzeća*. Projektom *LIFE Artina* edukacijski program *Morske ptice* proveden je šest puta za ukupno 169 djece predškolske dobi, učenika razredne i predmetne nastave s otoka: Lastovo, Vis, Korčula. Projektom *Održiva učenička poduzeća u hrvatskim srednjim školama - zelena poduzeća promiču održivo poduzetničko razmišljanje i djelovanje mladih ljudi u Hrvatskoj* proveden je edukacijski program *Održiva učenička poduzeća* za ukupno 14 učenika triju srednjih škola: SŠ Braće Radić iz Kaštel Štafilića, Škole za dizajn, grafiku i održivu gradnju te Obrtne tehničke škole iz Splita.

Nadalje edukacijski program *Održivo gospodarenje otpadom* provodio su se uslugama za dječje vrtiće.

Zaprimili smo i službeno pozitivno stručno mišljenje Agencije za odgoj i obrazovanje (AZOO) za edukacijski program za odgojiteljice *Odgovorno stvaranje i postupanje otpadom*. U 2021. godini zatraženo je stručno mišljenje za edukacijski program za učitelje i ostale odgojno-obrazovne djelatnike osnovne škole *Školsko kompostiranje*. U okviru projekta *LIFE Artina* organizirali smo izložbu *Budućnost za morske ptice* koja je bila postavljena u OŠ Blato, Korčula, i OŠ Komiža, Vis, i zabilježena su 422 posjetitelja. U okviru projekta *Adriareef* organizirali smo *Festival grebena* u Komiži s 27 sudionika, dok je u natjecanjima povodom Dana planeta Zemlje, organiziranim za tri dobne skupine, sudjelovalo 350 djece i mladih. Održano je i 11 Zelenih izleta za 207 djece predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta.

Projekti *Održiva učenička poduzeća u hrvatskim srednjim školama - zelena poduzeća promiču održivo poduzetničko razmišljanje i djelovanje mladih ljudi u Hrvatskoj* i *Zelena učenička poduzeća - održivo razmišljanje i djelovanje* predstavljeni su odgojno-obrazovnim djelatnicima na trima događanjima na kojima je sudjelovalo ukupno 511 odgojno-obrazovnih radnika: 15. obljetnica Hrvatske udruge učeničkog zadrugarstva, Državni stručni skup *Razvoj poduzetničkih ideja od koncepta do realizacije* te Tjedan cjeloživotnog učenja. Dodatno, u sklopu stručnog skupa *Zaštita i očuvanje prirode i primjena u edukaciji i školovanju* održano je predstavljanje edukacijskih programa *LIFE Artina* projekta za 45 zaposlenika javnih ustanova za zaštićena područja RH, odgojno-obrazovne djelatnike te predstavnike udruga. Proveli smo i edukacijske aktivnosti za djecu i odgojiteljice DV Mala sirena, Solin, i DV Mali cvijetak, Split, koje su uključivale radionice *Održivo gospodarenje otpadom*, izradu kompostišta te organizaciju i provedbu Zelenih izleta.

Nastavljena je suradnja sa Sveučilišnim odjelom za studije mora, Filozofskim fakultetom i Pravnim fakultetom putem nastavnih baza te dodatno s Ekonomskim fakultetom u Splitu statusom Sunca kao prihvatne organizacije za obavljanje dodatne stručne prakse za studente. Ukupno je uključeno osam studenata u programe društveno-korisnog učenja, stručne prakse i aktivnostima Sunca kao nastavne baze. Krajem godine odobren je projekt *Podizanje svijesti o važnosti kompostiranja* na kojem prvi put surađujemo s Ustanovom za obrazovanje kadrova u pomorstvu KLIPER. Veći angažman zaposlenica iz Odjela za edukaciju i informiranje bio je u aktivnosti GOOD inicijative za uvođenje građanskog odgoja i obrazovanja u škole što je rezultiralo i partnerstvom na projektu.

U 2021. godini, uz Facebook i Instagram stranicu Sunca, na kojima aktivno objavljujemo cijelu godinu, počeli smo koristiti društvenu mrežu LinkedIn. U lipnju, projektom *PSC Croatia* proveli smo natječaj za najbolje

idejno rješenje za *Plastic Smart Gadget*. Također, izradili smo višekratne kaucijske čaše koje su se koristile na javnim događanjima navedenog projekta.

Uz kampanje *Zajedno bez plastike* i *Postani čuvar posidonije*, opisane pod ostalim strateškim ciljevima, u travnju smo organizirali informativno-komunikacijsku kampanju povodom Dana planete Zemlje, Namjera ove kampanje bila je prikazati stvarnost i prisutnost klimatskih promjena te motivirati na veće zalaganje i promjene koje će doprinijeti boljitku svih nas. U nemogućnosti okupljanja, kampanja i veći dio programa provodio se *online*, dok je na samu obljetnicu postavljen štand na splitskoj Rivi s informacija o kompostiranju, otpadu i održivom načinu života. U rujnu je provedena informativno-komunikacijska kampanja povodom Europskog tjedna mobilnosti i obilježavanja Dana bez automobila kojoj je cilj podizanje svijesti o održivoj urbanoj mobilnosti, a promovira promjene u ponašanju u korist aktivne mobilnosti, javnog prijevoza i drugih čistih, inteligentnih prometnih rješenja. Kao dio aktivnosti kampanje organizirana je deseta Splitska biciklijada u kojoj su nam građani slali fotografije i videozapise koji prikazuju probleme i dobra rješenja povezana s unaprjeđenjem biciklističke infrastrukture u Splitu. Na službenoj mrežnoj stranici objavljena su ukupno 104 teksta na hrvatskom jeziku te 98 na engleskom, dok je na Dalmatia Green mrežnoj stranici objavljeno 19 vijesti. Ukupno su objavljene 493 objave na službenoj Facebook stranici i 85 objava na Dalmatia Green Facebook stranici. U 2021. službena FB stranica ima 11 881 pratitelja, odnosno 538 pratitelja više nego na kraju 2020. godine.

Slika 3 Fotografije s događanja obuhvaćene Strateškim ciljem 2 (arhiva Udruge). (A - Održana radionica u sklopu edukacijskog programa Održiva učenička poduzeća; B - Radionica s osnovnoškolcima s otoka Korčule (Life Artina projekt); C- Festival grebena (Adri Reef projekt); D - 10. Splitska biciklijada; E - Akcija sadnje voćki s učenicima OŠ Skalice 24. studenog 2021. u školskom vrtu)

2.3. Strateški cilj 3: Povećan utjecaj Sunca na javne politike i sudsku praksu u području zaštite prirode, okoliša i održivog razvoja

Osim u javnim savjetovanjima, navedenima u okviru ostalih strateških ciljeva, sudjelovali smo u kreiranju V. Nacionalnog izvješća o provedbi Aarhuške konvencije 2021. važnog za pitanja sudjelovanja javnosti u zaštiti okoliša. Nadalje, sudjelovali smo u izradi *Strategije razvoja grada Splita do 2030. godine, Plana razvoja Splitsko-dalmatinske županije za razdoblje 2021. – 2027* te radu Savjetodavnog vijeća za integralno planiranje i upravljanje obalnim područjem Splitsko-dalmatinske županije. Krajem godine uključeni smo u Radnu skupinu za izradu *Strategije održivog razvoja turizma do 2030. godine*, sudjelovali smo i u radnoj skupini projekta Interreg Med INCIRCLE – *INSular and low density areas in the transition towards a more CIRCULAR Economy*. U Gradu Splitu sudjelovali smo i u radu Radne skupine u sklopu projekta CIRCE2020 te Urbane lokalne grupe (ULG) u okviru projekta Grada Splita *URBACT – RU:URBAN*.

Tijekom 2021. godine nastavili smo s radom na četirima nacionalnim parnicama: Centar za gospodarenje otpadom (CGO) *Lečevica*, CGO *Lučino razdoblje*, Trajektno pristanište *Perna* i Nasipavanje Benačica te praćenjem prigovora Europskoj komisiji glede održivog upravljanja ribarstvom podnesenog u 2020. godini. Krajem godine pristigla presuda Visokog upravnog suda RH o slučaju *Lečevica* predstavljena je u medijima i na mrežnoj stranici Sunca. U 2021. nije pokrenut niti jedan strateški sudski spor, ali se radilo na pripremi pokretanja triju strateških sporova i to dvaju u okviru SEAS projekta: tematike nasipavanja morske obale te onečišćenja okoliša uslijed nedovršene sanacije bivše tvornice ferolegura u Dugom Ratu te adresiranja problema sustava gospodarenja otpadom u RH pred tijelima EU-a.

Formalnim mišljenjima upućenim postupkom sudjelovanja javnosti, u pet predmeta zagovarali smo pravovremeno provođenje postupaka *Ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš* koje bi pružilo usklađenje s načelom predostrožnosti Zakona o zaštiti okoliša. Također, komunicirali smo o potrebi revizije ovlasti inspektora zaštite okoliša pri provođenju zahvata u okolišu bez provođenja OPUO/PUO postupaka. Započet je intenzivan rad na istraživanju mogućnosti uvođenja pravnog alata naknade štete u okolišu na temelju kolektivne tužbe, u smislu ostvarivanja suradnje s Katedrom za građansko pravo Pravnog fakulteta u Zagrebu i postupanjem u predmetu sanacije tvornice ferolegura *Dalmacija*, Dugi Rat.

U 14 slučajeva pružena je podrška u korištenju pravnih alata u zaštiti okoliša manjim OCD-ovima i građanskim inicijativama, od čega je u osam slučajeva podrška ojačana i provedbom zajedničkih zagovaračkih aktivnosti: u suradnji s građanskom inicijativom (u nastavku: GI) za razvoj otoka Drvenika Velog u predmetu uređenje šetnjice na Drveniku Velikom; GI *Tvornica*, Dugi Rat u predmetu sanacije tvornice *Dalmacija*; Udruga Osejava u predmetu uređenja i dohrane plaža u Makarskoj (inicirana dva inspekcijska postupka); GI *Plano* u predmetu PUO kamenoloma Plano i u predmetu utvrđenja i revizije okolišnih mjera za kamenolom Starac; GI u predmetu uređenja turističkog privezišta Jasenice, GI *Mjesto koje hoće živjeti*, Vranjic u PUO-u proširenja Sjeverne luke Vranjic. Intenzitet i vrsta aktivnosti odvijala se ovisno o kapacitetu i zainteresiranosti pojedine inicijative, ili pojedinih građana, za dublje uključivanje u rješavanje problema. Tako su snažnije zagovaračke aktivnosti bile provedene u predmetima sanacije Tvornice *Dalmacija* (dopisi raznim javnopravnim tijelima, komunikacija s Pučkim pravobraniteljstvom, medijski istupi, javne tribine, sastanci s nadležnim Ministarstvom), proširenja Sjeverne luke Vranjic (dopisi raznim javnopravnim tijelima, komunikacija s Pučkim pravobraniteljstvom, medijski istupi) te u predmetima kamenolomi Plano i Starac (komunikacija s lokalnom samoupravom, medijski istupi). Osim u navedenom, pružili smo podršku u još četiri predmeta i to: OPUO rekonstrukcija županijske ceste, Korčula; inspekcijski postupak uslijed nasipavanja na Krknjašima na otoku Drveniku; inspekcijski postupak uslijed rekonstrukcije aglomeracije Novalja; inspekcijski postupak uslijed izlivanja otpadnih voda u more u uvali Brna na Korčuli te jedan upravni spor vezan uz OPUO za zahvat Trajektnog

pristaništa Perna, poluotok Pelješac. U predmetu onečišćenja uvale Mali Ston pružili smo podršku GI školjkara u korištenju pravnih alata.

Vršimo monitoring i evaluaciju sudjelovanja u *PUO*, *OPUO* i *SPUO* postupcima. U srpnju su pokrenute dvije komunikacijsko-zagovaračke kampanje: nacionalna kampanja za smanjenje zagađenja jednokratnom plastikom *Zajedno bez plastike* i *Postani čuvar posidonije*, kampanja o važnosti zaštite ekosustava morskih cvjetnica u Jadranu, opisane u okviru rezultata 1. i 4. strateškog cilja. Također, osmišljena je kampanja protiv nasipavanja kao dio edukacijskog programa za jačanje vještina zagovaranja i javne komunikacije, provedenog u okviru projekta *Sačuvajmo Ekosustave Jadranskog mora Aktivnim Sudjelovanjem - SEAS* čija provedba je planirana u 2022. U medijima su predstavljeni stavovi Sunca o organizaciji odvojenog prikupljanja i zbrinjavanja biootpada u gradu Split (članak *Kante za biootpad su tu, a gdje je kompostana?*) te izvještaj s provedenog javnog savjetovanja V. Nacionalnog izvještaja o provedbi Aarhuške konvencije (članak *Aktivno sudjelovanje u pitanjima zaštite okoliša - pravo ili mit?*).

Uoči lokalnih izbora za gradonačelnika prikupljeni su odgovori političkih opcija o gospodarenju otpadom u Splitu te, uz stav Sunca, predstavljeni u medijima.

Slika 4 Nasipavanje na Krknjašima (arhiva Udruge)

2.4. Strateški cilj 4: Doprinos povećanju učinkovitosti sektora zaštite prirode s naglaskom na očuvanje morskih ekosustava.

Nastavili smo rad na koordinaciji izrade osam planova upravljanja koji obuhvaćaju ukupno 23 zaštićena područja i 70 područja ekološke mreže (36 morskih i 34 kopnenih) na području ušća Krke, otoka Hvara, Malostonskog zaljeva, Pelješca, Korčule, Sniježnice, Konavoskog polja i Mljeta. U suradnji s nadležnim javnim ustanovama organizirali smo 11 internih radionica te 21 radionicu za dionike kojima su se definirale vrijednosti područja i pritisci te izrađivao prijedlog aktivnosti koje bi javne ustanove trebale provoditi u narednih deset godina u cilju zaštite područja, ciljnih staništa i vrsta. Na radionicama su sudjelovali različiti dionici, predstavnici cijelog niza sektora i institucija. Analiza vrijednosti i pritisaka dovršena je izradom opisa područja i vrednovanjem tema koje su finalizirane za četiri od osam planova. Izradom ovih planova raspravljali smo s dionicima i o mogućnostima uspostave novih zaštićenih područja ili zona stroge zaštite na ovim područjima.

Sudjelovali smo u sljedećim savjetovanjima i postupcima vezanima za povećanje učinkovitosti sektora zaštite prirode i očuvanje morskih ekosustava: Pravilnik o zaštiti i očuvanju Parka prirode *Telašćica*, savjetovanju o Odluci VRH-a o donošenju *Programa financiranja ekološke mreže Natura 2000 i Prioritetnog akcijskog okvir (PAO) za mrežu Natura 2000 u Republici Hrvatskoj* te radionici za dionike u organizaciji Ministarstva poljoprivrede za izradu stručne podloge za *Plan gospodarenja crvenim koraljem*. Nadalje, sudjelovali smo i u e-savjetovanju za Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o obavljanju gospodarskog ribolova na moru obalnim mrežama potegačama, a aktivnosti zagovaranja popraćene su i aktivnostima na pritužbi Europskoj komisiji Sunca povezanoj s derogacijom Mediteranske uredbe.

Zalagali smo se za uspostavu novih zaštićenih područja na moru. Na radionici za dionike u Komiži održali smo predavanje o pravnom okviru za uspostavu *no-take* zona u Hrvatskoj u kontekstu inicijative za uspostavu novog zaštićenog područja na moru kod rta Stupišće. Izradili smo stručnu studiju *Mogućnosti uspostave zaštićenog područja na području otoka Molata u cilju zaštite sklata i staništa pogodnih za njegov životni ciklus*, kojom je analiziran pravni okvir za uspostavu zaštićenog morskog područja na otoku Molatu. U svrhu izrade stručne podloge za uspostavu zaštite, proveli smo terensko istraživanje u trajanju od devet dana tijekom kojeg smo kartirali 1 658 ha morskih staništa otoka Molata. Prikupljali smo podatke o morskom otpadu i slučajnom ulovu morskih ptica u kontekstu predlaganja novog područja ekološke mreže na moru za očuvanje morskih ptica.

U svrhu praćenja stanja morskih staništa i vrsta organizirali smo sedam istraživačkih terena u ukupnom trajanju od 17 dana. Uspostavili smo monitoring grebena na području Plići Konjsko. Proveli smo šestu godinu praćenja stanja livada posidonije u Parku prirode *Telašćice*, drugu godinu u Nacionalnom parku *Kornati* te prvi put u Nacionalnom parku *Mljet*. Transplantirali smo drugu livadu posidonije na području Nacionalnog parka *Kornati* te proveli monitoring stanja livade transplantirane prošle godine. Prvi put smo postavljali kolektore za perisku u cilju prikupljanja juvenilnih jedinki ove kritično ugrožene vrste i njihovo daljnje očuvanje u akvarijskim uvjetima za potrebe repopulacije u prirodi. Svako od istraživanja zaključeno je izvješćem koje uključuje prezentaciju rezultata, zaključaka i preporuka za upravljanje i buduća istraživanja. Sudjelovali smo u testiranju novih tehnologija u istraživanjima podmorja, a sudjelovanjem u testiranju podvodne letjelice/*drona* u kartiranju i monitoringu podmorja.

Iskustvo praćenja stanja morskih grebena podijelili smo s dionicima organizacijom *online webinar*a naziva *Kakvo je stanje vašeg grebena?*. Sudjelovali su predstavnici organizacija civilnog društva, razvojnih agencija, sveučilišta, javnih ustanova koje upravljaju zaštićenim područjima itd. Iskustvo praćenja livada posidonije

podijelili smo u okviru *online* susreta Hrvatske mreže morskih zaštićenih područja naziva *Praćenje stanja morskih cvjetnica*.

Rad na monitoringu livada posidonije i grebena približili smo javnosti izradom i promocijom kratkih videozapisa o radu pod morem.

Kampanja naziva *Postani čuvar posidonije* osmišljena je za smanjivanje negativnog utjecaja sidrenja na livade posidonije te osvještavanje nautičara i šire javnosti o važnosti ovog ugroženog morskog staništa. Posebno smo se usmjerili na nautičare koji dolaze u NP *Kornati* kako bi im približili značaj i svrhu ekološki prihvatljivog sidrenja, potaknuli ih na promišljanje o sidrenju i lokacijama sidrenja te promovirali ekološka sidrišta. Naime, 40 ekoloških sidrišta postavljeno je u NP *Kornati* nakon više od 20 godina zagovaranja u koje je bilo uključeno i Sunce. U okviru kampanje izrađen je vizualni identitet, plakati, letci te videozapis *Čuvar posidonije* https://youtu.be/FkrYgOu_COY.

Sudjelovali smo u radu nekoliko radnih tijela i mreža usmjerenih smanjenju negativnih utjecaja na morske i obalne ekosustave. Godinu 2021. posebno je obilježio vrlo aktivan rad nove mreže *Mediterranean Posidonia Network* koja je osnovana u svrhu umrežavanja ustanova i organizacija koje rade na očuvanju livada posidonije, prvenstveno vezano za smanjivanje negativnog utjecaja sidrenja. Redovito smo sudjelovali na mjesečnim *online* sastancima mreže, razmjenjivali informacije i iskustva te izrađivali komunikacijske materijale. Sudjelovali smo na sastanku *Mediterranean Posidonia Network Technical Workshop* u Formanteri u Španjolskoj, tijekom kojeg smo razvijali strategiju mreže. Povremeno smo se uključivali i u rad mreže *Seas at Risk* razmjenom informacija o EU-u i nacionalnim politikama zaštite prirode.

Ministarstvo poljoprivrede uključilo nas je u Odbor za praćenje provedbe *Programa za ribarstvo i akvakulturu Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2021. – 2027. godine* kao zamjenika člana odbora. Odbor nije aktivan tijekom 2021. i nadamo se kako ćemo sljedeće godine moći dati značajniji doprinos njegovu radu.

Dio smo *online* radne skupine za očuvanje plemenite periske. Ovim kanalom dobivamo i dajemo informacije o stanju plemenite periske na terenu, pronalasku živih jedinki, postavljanju kolektora za mlađ, uspješnosti održavanja jedinki u akvarijima i sl.

Organizirali smo seriju od četiri predavanja za lokalnu zajednicu na otoku Lastovu, a, kako bi joj približili problematiku očuvanja morskih ptica ovog otoka, predavanja su se bavila tematikom istraživanje i zaštite morskih ptica, monitoringa morskog otpada i njegova smanjenja, utjecaja štakora na populacije morskih ptica te slučajnog ulova morskih ptica tijekom ribolovnih aktivnosti. Kako bi saznali koliko su turisti upoznati s ovim problemima i spremni poduzeti i podržati aktivnosti za očuvanje morskih ptica, proveli smo anketno istraživanje među 115 ispitanika, posjetitelja Parka prirode *Lastovsko otočje*.

Uključivanjem brojnih dionika u izradu planova upravljanja poticali smo bolje razumijevanje vrijednosti i pritiska zaštićenih područja i ekološke mreže te jačali međusektorsku suradnju u rješavanju problema i prijenosu dobrih praksi u upravljanju.

Kako bi ojačali međusektorsko razumijevanje problematike upravljanja ribolovnim aktivnostima u zaštićenim područjima, organizirali smo radionicu *Radionica jačanja kapaciteta djelatnika Uprave ribarstva o zaštiti prirode* na kojoj su, uz predstavnike Uprave ribarstva, sudjelovali i predstavnici OCD-ova i Uprave zaštite prirode.

Sudjelovali smo na pet događanja razmjene znanja i iskustava s drugim organizacijama povezanim sa zaštitom prirode u Hrvatskoj i međunarodno, a na kojima smo bili izlagači (prilog 2.5.)

Slika 5 Fotografije s događanja obuhvaćene Strateškim ciljem 4 (arhiva Udruge). (A – Održana radionica u sklopu izrade planova upravljanja; B – Monitoring livada posidonije (SASPAS projekt); C– Praktična radionca s društvenim igrama (FairSea projekt); D – Promocija kampanje „Postani čuvar posidonije“ na Sajmu male hrvatske brodogradnje (SASPAS projekt); E – Teren u sklopu FaurSea projekta)

2.5. Prilog: Popis sudjelovanja u kreiranju javnih politika

Sudjelovanje u javnim savjetovanjima i radnim skupinama, medijsko zagovaranje i promicanje mišljenja ciljanim skupinama te širem građanstvu važan je segment našeg djelovanja i provlači se kroz **sva četiri cilja Strateškog plana**. Pritom smo usmjereni na politike povezane sa zaštitom okoliša, prirode, održivog razvoja, ali i onih koje mogu utjecati na rad i djelovanje organizacija civilnog društva.

Javna savjetovanja

Kvaliteta sudjelovanja javnosti na portalu e-Savjetovanje i dalje nije unaprjeđena. Portal je i u 2021. godini ostao nepregledan, nedostaju mu pojedini akti za koje je provedeno savjetovanje, izvještaji sa savjetovanja za pojedine akte, kao i informacije za sudionike u e-savjetovanju o tome je li, i kada, akt za koji je provedeno savjetovanje uopće usvojen. I dalje se najveći dio komentara ne prihvaća.

Strateški cilj 1

- **Prijedlog Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine – revizija za razdoblje 2022. godine**

Korištenjem portala e-Savjetovanje sudjelovali smo u javnoj raspravi (prosinac 2021.). Nositelj izrade dokumenta bilo je Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja. Prihvaćen je jedan od 20 upućenih komentara, vezan uz jezično-stilske pogreške.

Strateški cilj 3

- **Izvešće pučke pravobraniteljice za 2021. godinu**

Na poziv pučke pravobraniteljice dostavili smo podatke o izvješću za dio povezan s okolišem.

- **V. izvješće o provedbi Aarhuške konvencije**

Nositelj je izrade izvješća Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja. Komentari Sunca primljeni su na znanje. Međutim, dobili smo neformalnu povratnu informaciju od Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost kako je natječaj za organizacije civilnoga društva proširen tako da je moguće financirati aktivnosti Zelenog telefona. Projekt je prijavljen u studenom 2021.

Strateški cilj 4

- **Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o obavljanju gospodarskog ribolova na moru obalnim mrežama potegačama**

Korištenjem portala e-Savjetovanje sudjelovali smo u javnoj raspravi (kolovoz 2021.). Nositelj izrade dokumenta bilo je Ministarstvo poljoprivrede. Komentari Sunca primljeni su na znanje, a neki od njih su i dodatno pojašnjeni. Dana 15. 9. 2021. usvojen je Pravilnik. U područjima ekološke mreže Natura 2000, unutar kojih je ciljno stanište livade posidonije, i u zaštićenim područjima više nema ribolovnih pošta za obalne potegače. Također je svugdje zabranjena koća šabakun. Vjerujemo kako su ovakve izmjene pravilnika rezultat i zagovaranja Sunca te povezane pritužbe prema Europskoj komisiji. Pravilnik nažalost i dalje dopušta veliki broj ribolovnih mjesta i iznad livada morskih cvjetnica.

- **Savjetovanje o Odluci VRH-a o donošenju Programa financiranja ekološke mreže Natura 2000 i Prioritetnog akcijskog okvir (PAO) za mrežu Natura 2000 u Republici Hrvatskoj**

Korištenjem e-Savjetovanja sudjelovali smo u javnoj raspravi provedenoj tijekom studenog i prosinca. Nositelj izrade dokumenta bilo je Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja. Od devet upućenih komentara Sunca, pet nije prihvaćeno pri čemu je za većinu kao razlog neprihvatanja navedeno kako su prijedlozi integrirani u drugim dijelovima dokumenta ili da nisu predmet ovoga. Nije prihvaćen komentar vezan uz financiranje i sufinanciranje udruga. Prihvaćeni su komentari vezani za potrebu planiranja sredstava za rad na zaštiti morskih područja, invazivnim morskim vrstama, obnovu pojedinih lokaliteta naselja posidonije transplantacijom izdanaka posidonije, provođenju aktivnosti obnove ugroženih populacija periske u naseljima posidonije, zamjeni ribolovnih alata i materijala u ribolovu, školjkarstvu i marikulturi onima manje škodljivima za okoliš, vezano za povlačne alate, dodavanju mjere testiranja i zamjeni ribolovnih alata s onima sa smanjenim utjecajem na ugrožene vrste i staništa. Dio komentara vezanih za izdavanja za kontrolu invazivne vrste Caulerpa, broj lokacija i iznosa za uspostavu ekoloških sidrišta te za čišćenje morskog otpada nije usvojen.

- **Pravilnik o zaštiti i očuvanju Parka prirode Telašćica**

Korištenjem e-Savjetovanja sudjelovali smo u javnoj raspravi provedenoj tijekom studenog i prosinca. Nositelj izrade dokumenta bilo je Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja. Svi komentari Sunca usvojeni su u konačnoj verziji dokumenta. Pravilnik je usvojen 24. 12. 2021. godine (NN 8/2022). Pravilnikom je, između ostalog, reguliran ribolov u PP *Telašćica* te u potpunosti uspostavljene nove zone bez ribolova (*no-take zone*). Donošenjem ovog Pravilnika konačno je zaokružen pravni okvir za učinkovito upravljanje ovim parkom, za što se Sunce zalaže već dugi niz godina.

Radne skupine

Strateški cilj 1

- **Radna skupina za provedbu Plana gospodarenja otpadom Grada Splita**

Ova radna skupina, osnovana u 2019. godini, nastavila je s radom i u 2020. Do ožujka 2020. sudjelovali smo na još tri sastanka radne skupine. Zagovaranje je nastavljeno u smjeru uspostave boljeg sustava gospodarenja otpadom u gradu, s naglaskom na odvojeno prikupljanje otpada te izgradnju kompostane za grad Split. Iako smo u 2021. novoizabranom gradonačelniku na sastanku naglasili važnost rada ove skupine, ona nije bila reaktivirana u 2021. godini.

- **Radna skupina i povjerenstvo za izradu Pravilnika o ambalaži i SUP direktivi**

Radnu skupinu i povjerenstvo osnovalo je Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja. Održana su dva sastanka radne skupine. Dali smo prijedlog mjera za Pravilnik o ambalaži i jednokratnoj plastici, a dio prijedloga uvršten je u nacrt novog Pravilnika. Članovi Povjerenstva su Marko Košak, u ime Zelene akcije, te Ivana Kordić, u ime udruge Tatatavaka (Zlarin), dok su zamjene Ana Mileusnić (Zelena akcija) i Marin Spetič (Sunce). Pravilnik u 2021. nije izašao na javno savjetovanje.

Strateški cilj 2

- **Odbor dionika u projektu *The European University of the Seas Sveučilišta u Splitu***

Sudjelovali smo na jednom sastanku odbora održanom *online* na kojem su sudjelovali i predstavnici dionika iz ostalih zemalja čija su sveučilišta uključena u provedbu projekta. Sastanak je održan 20. 12. 2021.

Strateški cilj 3

- **Povjerenstvo za Strategiju Grada Splita za 2030.**

Krajem 2019. imenovani smo u Povjerenstvo za Strategiju Grada Splita za 2030., a rad Povjerenstva nastavio se u 2021. godini. Strategiju izrađuje stručni tim Sveučilišta u Splitu, a njezinom izradom koordinira Razvojna agencija Split – RaST d.o.o. Tijekom 2021. sudjelovali smo i izradi ciljeva, mjera i pokazatelja navedene Strategije slanjem komentara na radne dokumente te sudjelovanjem na raspravi u Ljetnom kinu Bačvice 30. 8. 2021. te *online* sjednicama 17. 2. 2021. i 8. 12. 2021. Manji je dio komentara prihvaćen.

- **Partnersko vijeće Splitsko-dalmatinske županije za izradu Plana razvoja Splitsko-dalmatinske županije za razdoblje 2021. – 2027.**

Tijekom 2021. sudjelovali smo na jednoj sjednici tematske skupine Prirodni resursi, zaštita okoliša i prostorno uređenje, 15. 12. 2021. Na njoj su revidirani ciljevi i mjere u okviru istoimenog poglavlja.

- **Savjetodavno vijeće za integralno planiranje i upravljanje obalnim područjem Splitsko-dalmatinske županije**

Savjetodavno vijeće osnovala je Splitsko-dalmatinska županija, a njegovim radom koordinira razvojna agencija RERA. U prosincu je održan prvi sastanak ovog Vijeća.

- **Radna skupina u sklopu projekta CIRCE2020**

Prepoznajući činjenicu da hidrološki rizici prouzrokovani klimatskim promjenama čine srednjoeuropske gradove izrazito ranjivima na gradske poplave, a istovremeno i na probleme vezane za nestašicu vode, JU RERA SD i VIK Split, zajedno s devet projektnih partnera iz šest srednjoeuropskih država (Mađarske, Hrvatske, Italije, Slovenije, Poljske i Njemačke), provodili su projekt *City Water Circles* – CWC. U sklopu projekta, organiziraju se sastanci dionika na području urbane aglomeracije Split.

Sunce je sudjelovalo na:

- *City Water Circles mid-term konferenciji (Maja Golem, 23. 3. 2021., Zoom platforma)*
- 2. sastanku dionika projekta *City Water Circles* – CWC u organizaciji Vodovoda i kanalizacije te JU RERA SD (Maja Golem, 31. 8. 2021., Zoom platforma)
- 5. sastanku dionika projekta *City Water Circles* – CWC u organizaciji Vodovoda i kanalizacije te JU RERA SD (Maja Golem, 17. 11. 2021., Split)
- Okruglom stolu projekta *City Water Circles* – CWC u organizaciji Vodovoda i kanalizacije te JU RERA SD (Maja Golem, Blanka Rakuljić, 7. 10. 2021., Split).

- **Urbana lokalna grupa (ULG), projekt Grada Splita URBACT – RU:URBAN**

U okviru ove radne skupine održana su tri sastanka, 1., 15. i 17. 12. 2021. Predstavljen je rad splitskog ULG-a drugim gradovima na projektu, iskazana je potreba za odlukom Gradskog vijeća o dodjeli zemljišta za namjenu vrta, dogovoreno je tko će upravljati urbanim vrtom kada se realizira (Parkovi i nasadi d.o.o.), izrađen je upitnik za ispitivanje mišljenja građana Splita o urbanim vrtovima i njihovu uključivanju u njegov rad i izrađen je nacrt Regulative o upravljanju prvim urbanim vrtom u gradu Splitu.

- **Radna skupina projekta Interreg Med INCIRCLE – INSular and low density areas in the transition towards a more CIRCULAR Economy**

Radnu skupinu osnovala je Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije za izradu specijalizirane Strategije SDŽ-a na principima kružne ekonomije. Sudjelovali smo na jednom sastanku te u pratećim aktivnostima i komunikaciji e-poštom.

- **Radna skupina za izradu Strategije održivog razvoja turizma do 2030. godine**

U radnu skupinu pozvalo nas je Ministarstvo turizma u studenom 2021. U prosincu smo svoj doprinos dali ispunjavanjem anketnog upitnika. Nije bilo sastanaka ove radne skupine.

- **Radna grupa za unapređenje turističkog vrednovanja prirodne baštine i Radna grupa za unapređenje okolišne održivosti turizma Akcijskog plana razvoja zelenog turizma**

Tijekom 2020. godine zaprimili smo poziv na jedan sastanak u veljači, no nismo mogli sudjelovati. Nismo dobili dokumentaciju održavanja sastanka. Koordinator ovih radnih skupina bilo je Ministarstvo turizma i sporta. Na sastanku s Ministarstvom turizma, održanom 7. 4. 2021. godine, rečeno nam je kako ove radne skupine nisu više aktualne.

Strateški cilj 4

- **Radna skupina za zaštitu periske**

Ova radna skupina aktivna je *online* listom e-adresa. Ovim kanalom dobivamo i dajemo informacije o stanju plemenite periske na terenu, pronalasku živih jedinki, postavljanju kolektora za mlađ, uspješnosti održavanja jedinki u akvarijima i sl.

- **Posidonia Anchoring Network**

Ova radna skupina osnovana je na razini Sredozemlja u svrhu umrežavanja ustanova i organizacija koje rade na očuvanju livada posidonije, prvenstveno vezano za smanjivanje negativnog utjecaja sidrenja. Radna skupina aktivna je listom e-adresa te *online* sastancima koji se održavaju jednom mjesečno, a na kojima redovito sudjeluje i Sunce. Sudjelovali smo u osmišljavanju komunikacijskih materijala mreže (mrežne stranice, videomaterijala, letaka), sudjelovali smo na sastanku *Mediterranean Posidonia Network Technical Workshop* 21. – 23. 9. 2021. u Formanteri u Španjolskoj, tijekom kojeg se razvijala strategija mreže.

- **Odbor za praćenje provedbe Programa za ribarstvo i akvakulturu Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2021. – 2027. godine**

Odbor je osnovalo Ministarstvo poljoprivrede. Hrvoje Čepnja iz Udruge BIOM član je Odbora, dok je Ana Miletić iz Sunca zamjenica člana Odbora. U 2021. nije bilo nikakvih sastanaka niti aktivnosti vezanih uz ovaj Odbor.

Nadalje, u okviru organizacijskog cilja Održan kontinuitet djelovanja Sunca u procesima koji se odnose na razvoj i djelovanje civilnog društva uključili smo se i u:

- **Radnu skupinu za izradu Nacionalnog plana stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2021. do 2027.**

Tijekom 2021. u ime Zelenog foruma Gabrijela Medunić-Orlić iz Sunca nominirana je za članicu, a Željka Rajković iz Udruge BIOM za zamjenu člana. U 2021. godini nije bilo sastanaka ove Radne skupine.

Zagovaranje sudjelovanjem na javnim skupovima i događanjima

Osim što smo sudjelovali na događanjima koja su opisana u rezultatima projekata i usluga provedenih u okviru predstavljenih programa i odjela, u 2021. godini sudjelovali smo, bilo kao sudionici ili izlagači, i na dolje navedenim događanjima. Zbog COVID-19 epidemije dio ovih događanja održavao se *online*.

Strateški cilj 1

- javna tribina *Island Dialogue – Waste Management* u organizaciji Pokreta otoka (Marin Spetič, izlaganje *Plastic Smart Cities*, 1. 6. 2021., *online*)
- radionica *Prikupljanje podataka o morskom otpadu u Hrvatskoj* u organizaciji udruge Plavi svijet (Tea Kuzmičić Rosandić, u ulozi izlagačice na temu iskustva Sunca s morskim otpadom, 3. i 4. 6. 2021., Mali Lošinj)
- predavanje *SeaHorse story* u organizaciji Ronilačkog kluba Foka (Fedra Dokoza, izlaganje *Uklanjanje otpada iz okoliša i monitoring programi*, 12. 6. 2021., Šimuni, Pag)
- *Konferencija OTPAD 2021* u organizaciji časopisa Komunal (Marin Spetič, 25. 9. 2021., Zagreb).

Strateški cilj 2

- radionica *Neformalno obrazovanje i Youthpass (rezultati evaluacije učinka Youthpass procesa u Erasmus+ i ESS projektima)* u organizaciji Agencije za mobilnost i programe EU-a (Marin Spetič, izlagač na temu programa i projekata vezanih uz neformalno obrazovanje u Suncu, 18. 10. 2021., *online*)
- radionica *Virtualno sektorsko savjetovanje o razvoju i provedbi sustava osiguranja kvalitete programa neformalnog obrazovanja SKOCKANO* u organizaciji Forum za slobodu odgoja (Miranda Šimac, 19. 10. 2021., *online*)
- fokus grupa Konzultacije o jakosti, izazovima i mogućnostima suradnje JRLS-ova i OCD-ova s fokusom na neformalne obrazovne programe.

Strateški cilj 3

- javna tribina *Riješimo se šljake* u organizaciji Općine Dugi Rat (Ivana Krstulović Baković, Hajdi Biuk i Blanka Rakuljić, izlaganje *Sanacija tvorničkog kruga bivše tvornice ferolegura u Dugom Ratu*, 9. 9. 2021., Dugi Rat)
- panel s predstavnicima udruga na temu tranzicije Hrvatske prema klimatskoj neutralnosti, u organizaciji Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (Gabrijela Medunić-Orlić, izlagačica, 6. 10. 2021., *online/Zagreb*)
- godišnja konferencija *Charting the Path to a Healthy Planet* u organizaciji EEB-a (Hajdi Biuk, 11. 10. 2021., *online*)
- stručni skup *Uspostava sustava za gospodarenje građevnim otpadom u Splitsko-dalmatinskoj županiji* u organizaciji Hrvatske gospodarske komore (Hajdi Biuk, Blanka Rakuljić, 25. 10. 2021., Split).

Strateški cilj 4

- konferencija *Uspostavljanje i efikasno upravljanje zaštićenim područjem u moru* u organizaciji udruge Green Home iz Crne Gore (Matea Špika, izlaganje *Izrada Planova upravljanja zaštićenim područjima u moru na primjeru RH*, 28. 4. 2021., hibridno događanje, *online/Petrovac*)
- panel o onečišćenju Jadrana u organizaciji Švedskog veleposlanstva (Zrinka Jakl, izlagačica na temu o onečišćenju mora morskim otpadom, 2. 7. 2021., Split)
- radionica *Policy and Advocacy for Mediterranean Sustainable Fisheries and Biodiversity* u organizaciji IUCN-a (Ana Miletić, 30. 9. i 1. 10. 2021., *online*)
- radionica *Effectiveness and Durability of Marine Conservation Projects* u organizaciji NP Brijuni i BlueSeeds (Ana Miletić, izlagačica od 18. do 22. 10. 2021., Brijuni)
- radionica *Izrada stručne podloge za Plan gospodarenja crvenim koraljem (Corallium rubrum)* u organizaciji Ministarstva poljoprivrede, Uprava za ribarstvo (Zrinka Jakl, Anamarija Paradinović, 2. 12. 2021., *online*)
- stručni skup *Prednosti i izazovi uvođenja modela zajedničkog upravljanja ribarstvom u RH*, (Ivana Krstulović Baković, Hajdi Biuk, Fedra Dokoza, Anamarija Paradinović, izlaganje *Pravne osnove za zajedničko upravljanje u Europskom zakonodavstvu*, 6. i 7. 12. 2021., Sv. Rok).

Organizacijski cilj: Održan kontinuitet djelovanja Sunca u procesima koji se odnose na razvoj i djelovanje civilnog društva

- predavanje *Predstavljanje projekta Pro-NGO kvalitetnijim upravljanjem do društvenih promjena* u organizaciji Udruženja za razvoj kulture URK iz Zagreba (Samanta Šećer, 5. 11. 2021., *online*).

2.6. Prilog: Popis projekata

Projekt	Odgovorni program/odjel Sunca	Glavni nositelj	Glavni donatori	Razdoblje provedbe	Ukupna vrijednost projekta za cijelo razdoblje provedbe
LIFE Artina – Mreža za očuvanje morskih ptica u Jadranu / Seabird conservation network in the Adriatic	Program zaštite prirode	Udruga BIOM	LIFE Program Europske unije, Ured za udruge Vlade RH, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost	1. 9. 2018. – 31. 8. 2023.	Doprinos Programa LIFE Europske unije iznosi 1.152.832 EUR (60 % ukupnog proračuna projekta). Projekt sufinanciraju: Ured za udruge, Vlada Republike Hrvatske (74.204,80 EUR) te Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (301.700,34 HRK). Ukupno odobren proračun projekta za Sunce iznosi 461.488,00 EUR, pri čemu Sunce treba osigurati 184.579,00 EUR sufinanciranjem (40 %).
Adriatic Seabird Guardians – Čuvari morskih ptica	Program zaštite prirode	Udruga BIOM	Fondacija Serge (djelomično sufinanciranje s LIFE Artina projektom)	1. 5. 2019. – 20. 4. 2022.	Ukupni je iznos projekta 26.520,00 EUR.
Innovative Exploitation of Adriatic Reefs in Order to Strengthen Blue Economy – ADRIREEF	Program zaštite prirode	Grad Ravenna (Comune di Ravenna) 1. 12. 2018. – 31. 5. 2021.	EU u okviru 2014 – 2020 Interreg V-A, Italy – Croatia CBC Programme	1. 12. 2018. – 31. 5. 2021. zbog COVID-19 pandemije produžen do 30. 11. 2021.	Ukupni je iznos projekta 2.814.830,00 EUR, od čega Program financira ukupno 2.392.605,50 EUR. Ukupno odobren proračun projekta za Sunce iznosi 135.430,00 EUR pri čemu Sunce treba osigurati 20.314,5 EUR sufinanciranjem (15 %).
Uspostava modela zajedničkog upravljanja malim gospodarskim ribolovom u Sredozemlju	Program zaštite prirode	WWF Adria	The Foundation Ocean	1. 9. 2017. – 31. 8. 2022. (ugovor Sunca, 1. 8. 2018. – 31. 7. 2022.)	Ukupni je iznos projekta 21.000,00 EUR (ugovor Sunca).

Projekt	Odgovorni program/odjel Sunca	Glavni nositelj	Glavni donatori	Razdoblje provedbe	Ukupna vrijednost projekta za cijelo razdoblje provedbe
SUSHI DROP – SUstainable fiSHeries wlth DROnes data Processing	Program zaštite prirode	Sveučilište u Bologni – Laboratorij za biologiju mora i ribarstvo, Fano	EU, Europski fond za regionalni razvoj u okviru Interreg V-A IT- HR CBC Programa (Prioritetna os 3 – <i>Environment & cultural heritage</i>)	1. 1. 2019. – 30. 6. 2021. zbog COVID-19 pandemije produžen do 31. 12. 2021.	Ukupni proračun projekta iznosi 1.7000.000,00 EUR. Sredstva programa (ERDF) iznose 1.450.000,00 EUR. Ukupno odobren proračuna projekta za Sunce iznosi 71.200,00 EUR od čega je potrebno osigurati 10.680,00 EUR sufinanciranjem. Ured za udruge Vlade RH u 2020. odobrio je 60 % sredstva preostalog iznosa sufinanciranja, odnosno 6,844.50 EUR.
SASPAS – Safe Anchoring and Seagrass Protection in the Adriatic Sea	Program zaštite prirode	Općina Monfalcone	EU, Europski fond za regionalni razvoj u okviru Interreg V-A IT- HR CBC Programa (Prioritetna os 3 – <i>Environment & cultural heritage</i>)	1. 1. 2019. – 30. 6. 2021. zbog COVID-19 pandemije produžen do 31. 3. 2022.	Ukupni proračun projekta iznosi 1.906.100,00 EUR. Sredstva programa (ERDF) iznose 1.620.185,00 EUR. Ukupno odobren proračuna projekta za Sunce iznosi 152.400,00 EUR od čega je potrebno osigurati 22.860,00 EUR sufinanciranjem. Ured za udruge Vlade RH u 2019. odobrio je 70 % sredstva preostalog iznosa sufinanciranja, odnosno 16.002,00 EUR.

Projekt	Odgovorni program/odjel Sunca	Glavni nositelj	Glavni donatori	Razdoblje provedbe	Ukupna vrijednost projekta za cijelo razdoblje provedbe
FAIRSEA – Fisheries in the Adriatic Region – a Shared Ecosystem Approach	Program zaštite prirode	Instituto Nazionale di Oceanografia e Geofisica Sperimentale – OGS	EU, Interreg V-A IT-HR CBC Programa (Prioritetni OS 1- <i>Blue innovation</i>)	1. 1. 2019. – 28. 2. 2021. zbog COVID-19 pandemije produžen do 31. 8. 2021.	Ukupni proračun projekta iznosi 2.060.000,00 EUR (ERDF + Nacionalno sufinanciranje). Sredstva Programa iznose 1.751.000 EUR (ERDF). Ukupno odobren proračuna projekta za Sunce iznosi 105.000,00 EUR od čega je potrebno osigurati 15.750,00 EUR sufinanciranjem. Ured za udruge Vlade RH u 2019. odobrio je 70 % sredstva preostalog iznosa sufinanciranja, odnosno 11.025,00 EUR.
Plastic smart cities Croatia – Dubrovnik	Program zaštite okoliša i održivog razvoja	Sunce	WWF Mediterranean	1. 1. 2020. – 31. 12. 2021.	Ukupni je iznos projekta 53.000,00 EUR.
Plastic smart cities Croatia – Trogir	Program zaštite okoliša i održivog razvoja	Sunce	WWF Mediterranean	1. 7. 2020. – 31. 12. 2021.	Ukupni je iznos projekta 27.975,00 EUR.
For Plastic-Free Islands	Program zaštite okoliša i održivog razvoja	Sunce	The Beyond Med Association – BeMed	1. 10. 2020. – 30. 9. 2022.	Ukupan je iznos projekta 142.690,80 EUR od čega je za 42.807,24 EUR potrebno sufinanciranje. Udio financiranja BeMed asocijacije iznosi 99.883,56 EUR.
Akcije čišćenja morskog otpada 2021	Program zaštite okoliša i održivog razvoja	Sunce	Splitsko-dalmatinska županija	1. 6. 2021. – 1. 10. 2021.	2.500,00 HRK
Podizanje svijesti o važnosti kompostiranja	Program zaštite okoliša i održivog razvoja	Sunce	SENSE fondacija	22. 12. 2021. – 21. 12. 2022.	Ukupna vrijednost projekta 72.150,92 EUR, pri čemu je 17.678,53 EUR osigurala SENSE Foundation Brussels, a preostali iznos od 54.472,39 EUR sufinancira se sredstvima Sunca.

Projekt	Odgovorni program/odjel Sunca	Glavni nositelj	Glavni donatori	Razdoblje provedbe	Ukupna vrijednost projekta za cijelo razdoblje provedbe
SEAS – Sačuvajmo Ekosustave Jadranskog mora Aktivnim Sudjelovanjem	Odjel prava okoliša	Sunce	financijska podrška Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru Europskog gospodarskog prostora i Norveških subvencija	1. 1. 2021. – 31. 12. 2022.	Ukupna vrijednost projekta iznosi 166.497, 90 EUR od čega je 149.848,11 EUR osigurano financijskom podrškom Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru Europskog gospodarskog prostora i Norveških subvencija.
JEDRO – Javne politike za održivi društveni razvoj – voda, energetika, otpad	Odjel prava okoliša	Zelena akcija FoE	EU, Europski socijalni fond, Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali	29. 11. 2020. – 29. 11. 2023.	Ukupna vrijednost projekta iznosi 3.594.308,89 HRK, a za Sunce 170.663,45 HRK.
Solidarity for Green Dalmatia 2020	Odjel edukacije i informiranja	Sunce	EU, Europske snage solidarnosti	1. 9. 2020. – 31. 1. 2022.	21.330,03 EUR
Solidarity for Green Dalmatia 2021	Odjel edukacije i informiranja	Sunce	EU, Europske snage solidarnosti	1. 9. 2021. – 28. 2. 2023.	33.537,00 EUR
Održiva učenička poduzeća u hrvatskim srednjim školama – zelena poduzeća promiču održivo poduzetničko razmišljanje i djelovanje mladih ljudi u Hrvatskoj	Odjel edukacije i informiranja	Sunce	The Deutsche Bundesstiftung Umwelt (DBU)	1. 1. 2020. – 31. 12. 2021. zbog COVID-19 krize produžen do 10. 3. 2021.	Ukupni je iznos projekta 132.761,86 EUR pri čemu je 66.330,00 EUR osigurao DBU, a preostali iznos od 66.431,86 EUR sufinancira se sredstvima Sunca.
Školski botanički vrt mediteranskog bilja	Odjel edukacije i informiranja	Sunce	EU, Europske snage solidarnosti	1. 11. 2021. – 10. 1. 2022.	6.888,00 EUR
Rijeke znanja	Odjel edukacije i informiranja	Hrvatsko prirodoslovno društvo	Europski socijalni fond u okviru programa Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za popularizaciju STEM-a	29. 6. 2021. – 28. 6. 2023.	Ukupni je iznos projekta 2.904.814,30 HRK od čega je za Sunce predviđeno 81.000,00 HRK.

Projekt	Odgovorni program/odjel Sunca	Glavni nositelj	Glavni donatori	Razdoblje provedbe	Ukupna vrijednost projekta za cijelo razdoblje provedbe
Fundraising grant Association Sunce	Organizacija	Sunce	MAVA fondacija	1.6.2021.-31.8.2022.	46.756,00 EUR
General Support Grant	Organizacija	Sunce	Sigrid Rausing Trust Fondacija	1.12.2021. - 30.11.2022.	80.000,00 £

2.7. Prilog: Popis usluga

Usluga	Odgovorni program/odjel Sunca	Naručitelj usluge	Razdoblje provedbe	Ukupna vrijednost usluge za cijelo razdoblje provedbe (bez PDV-a)
Izrada planova upravljanja područjima ekološke mreže Natura 2000 i zaštićenim područjima iz Skupine 5	Program zaštite prirode	Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja	18. 3. 2020. – 31. 10. 2022.	1.830,190,00 HRK
Monitoring morske cvjetnice Posidonia oceanica na području Parka prirode Telašćica	Program zaštite prirode	Javna ustanova Park prirode Telašćica	19. 3. 2021. – 19. 3. 2022.	40.800,00 HRK
Monitoring morske cvjetnice Posidonia oceanica na području Nacionalnog parka Mljet	Program zaštite prirode	Javna ustanova Nacionalni park Mljet	18. 8. 2021. – 1. 12. 2021.	38.000,00 HRK
Izrada, postavljanje i vađenje kolektora za hvatanje ličinki plemenite periske (Pinna nobilis) kao i identifikacija i vađenje mlađi periski iz kolektora	Program zaštite prirode	Javna ustanova Nacionalni park Mljet	3. 6. 2021. – 1. 12. 2021.	12.000,00 HRK
Priprema stručne i tehničke podloge za proglašenje Fra/Ntz u akvatoriju otoka Molata	Program zaštite prirode	WWF Adria	28. 1. 2021. – 31. 10. 2021.	120.000,00 HRK
Predavanje na temu "Održivo gospodarenje otpadom i primjeri dobre prakse gospodarenja otpadom na otocima i uz obalu"	Program zaštite okoliša i održivog razvoja	TZ Jelsa	30. 9. 2021. – 5. 10. 2021.	2.247,00 HRK
Zeleni ured	Odjel edukacije i informiranja	Mediterranski institut za istraživanje života – MedILS	5. – 20. 12. 2021.	5.000,00 HRK

Usluga	Odgovorni program/odjel Sunca	Naručitelj usluge	Razdoblje provedbe	Ukupna vrijednost usluge za cijelo razdoblje provedbe (bez PDV-a)
Edukacija za DV Mali cvijetak, Split	Odjel edukacije i informiranja	DV Mali cvijetak, Split	14. 11. 2020. – 14. 4. 2021.	5.170,00 HRK
Edukacija za DV Mala sirena, Solin	Odjel edukacije i informiranja	DV Mala sirena, Solin	11. 3. 2021. – 23. 4. 2021.	7.380,00 HRK
Obilježavanje Dana planeta Zemlje	Odjel edukacije i informiranja	Čistoća d.o.o. Split	8. 3. 2021. – 9. 8. 2021.	27.094,54 HRK
Usluga provedbe informativno-izobraznih aktivnosti i informativnih materijala, Orebić	Odjel edukacije i informiranja	ORA Orebić	20. 9. 2021. – 31. 12. 2022.	14.940,00 HRK (za edukacije) + 1.500,00 HRK (za letak)
Zeleni izleti	Odjel edukacije i informiranja	odgojno-obrazovne ustanove	1. 1. 2021. – 31. 12. 2021.	11.632,00 HRK
Dalmatia Green certificiranje	Program zaštite okoliša i održivog razvoja	turistički objekti/iznajmljivači	1. 1. 2021. – 31. 12. 2021.	1.000,00 HRK

3. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

Ostvareni prihodi Sunca u 2021. godini	Iznosi prihoda
strani izvori (inozemne vlade i međunarodne organizacije)	1.676.182 HRK
strani izvori (EU fondovi)*	1.611.475 HRK
proračun, državni	0 HRK
proračun, lokalni	11.500 HRK
vlastiti prihodi ostvareni obavljanjem dopuštenih djelatnosti	734.082 HRK
donacije poslovnog sektora RH	135.424 HRK
članarine	6.280 HRK
donacije građana/gr građanki RH	756 HRK
ostalo (prihodi od prodaje, refundacija i sl.).	165.767 HRK
Ukupni ostvareni prihodi Sunca u 2021. godini	4.341.466 HRK
Ostvareni rashodi Sunca	Iznosi rashoda
plaće, naknade i doprinosi za zaposlenike	2.652.138 HRK
naknade zaposlenicima za pokrivanje troškova službenih putovanja, radionica, seminara	258.698 HRK
naknade konzultantima i suradnicima (stranim i domaćima) i osobama izvan radnog odnosa (naknade, autorski i ugovori o djelu + putni troškovi)	187.341 HRK
troškovi volontera	60.797 HRK
rashodi za usluge (zakupnina, telefon, održavanje i sl.)	488.125 HRK
materijalni troškovi	69.943 HRK
intelektualne i osobne usluge (ugovori, knjigovodstveni servis, student servis i dr.)	327.390 HRK
ostali rashodi (članarine, donacije, bankarske usluge, amortizacija i dr.).	563.634 HRK
Ukupno ostvareni rashodi Sunca u 2021. godini	4.608.066 HRK

sunce

Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce

Obala hrvatskog narodnog preporoda 7
21000 Split, Hrvatska

Tel: +38521360779

Mob: +3853807790

Zeleni telefon: 072/1233456

E-mail: info@sunce-st.org

Web: sunce-st.org